

Minister Steven Vandeput

Voor ik op de vragen antwoord, wil ik stipuleren dat wij spreken over de vervanging van een luchtgevechtcapaciteit vanaf 2023, omdat vanaf dan onze F-16's uit roulatie worden genomen. Er is daarvoor in een initieel investeringsbedrag van 3,5 miljard euro voorzien. Dat is het dossier waarover wij spreken.

Conformément à la Request for Government Proposal (RfGP), la remise des propositions gouvernementales à la cellule des programmes ACCap était attendue le 7 septembre 2017, au plus tard. Sur la base des discussions bilatérales menées avec les trois candidats encore en lice et durant lesquelles aucun d'entre eux n'a fait valoir d'objection sur le processus ou sur le contenu du RfGP, la cellule ACCap s'attendait à recevoir trois propositions gouvernementales.

Le 7 septembre 2017, les Agences gouvernementales, américaine et britannique, ont remis une proposition à la cellule ACCap conformément aux exigences du RfGP. L'Agence gouvernementale française n'a, par contre, pas remis de proposition gouvernementale à cette cellule. Cette agence n'a, par ailleurs, pas informé au préalable la Défense de ses intentions de ne pas remettre de proposition. Le gouvernement français n'a en outre pas rendu les raisons de cette démarche.

Le 6 septembre 2017, soit le jour avant, la ministre française des armées m'a remis une lettre proposant à la Belgique de mettre en œuvre un partenariat stratégique global relatif à l'aviation de combat. Les pistes suggérées dans les trois pages cadrent avec ce qui avait été demandé dans le RfGP. Partant de ce constat, je ne vois aucun élément qui aurait permis à la France de remettre une proposition gouvernementale détaillée conformément à ce qui était demandé dans le RfGP. Dans ce cadre, je tiens à préciser qu'aucune offre de prix ni aucune réponse n'ont été transmises par la France aux 164 questions posées aux candidats dans le RfGP et qui auraient dû constituer en substance la proposition gouvernementale attendue.

Dat gezegd zijnde, heb ik niettemin aan de defensiestaf en aan een extern advocatenbureau dat gespecialiseerd is in

overheidsopdrachten, gevraagd om na te gaan wat de juridische waarde is van de brief die ik van mijn Franse collega mocht ontvangen.

Wij kunnen enkel vaststellen dat de Fransen niet wensen deel te nemen aan de competitie, zoals die met de beslissing van de Ministerraad van 17 maart, na positief advies van de commissie Legeraankopen- en verkopen, werd gedefinieerd. Het is aan de regering om te beslissen wat er voort moet gebeuren met de brief van mijn Franse collega.

Ik herinner eraan dat de regering heeft beslist dat Defensie een competitie moet organiseren om de vervanger van de F-16 te kiezen. De regering heeft eveneens de gunningscriteria hiertoe bepaald, inclusief het gewicht van elk criterium. Dat kunt u allemaal nalezen in het RfGP op mijn website.

Aangezien het hier om een competitie gaat, moet Defensie op dezelfde manier met de kandidaten omgaan, en wel volgens de regels die in het RfGP vermeld staan. Daarbij moet Defensie de grondbeginselen van de verdragen van de Europese Unie respecteren, zijnde de principes van transparantie, gelijkheid van behandeling en niet-discriminatie.

Blijven onderhandelen met Frankrijk over dezelfde inhoudelijke elementen als in de wedstrijd, met andere woorden in het kader van het RfGP, zou mijns inziens een inbreuk zijn op die principes. Het zou de Belgische Staat blootstellen aan kritiek en rechtsvervolgingen.

Dus, heel duidelijk, het Franse aanbod maakt geen deel uit van de competitie.

La Défense a donc reçu deux propositions de gouvernement à gouvernement, présentées conformément aux exigences du RfGP, l'une américaine et l'autre britannique, au nom des quatre pays européens. Ce n'est donc pas une offre britannique mais les Britanniques sont le porte-parole des quatre pays participant au projet Eurofigther.

Ces propositions gouvernementales ont été rédigées alors que trois candidats étaient encore en lice. L'environnement compétitif était et demeure suffisant pour garantir des propositions d'un bon rapport qualité-prix.

De manière générale, on ne peut raisonnablement pas obliger un candidat à répondre à une demande d'offre ni à adapter son besoin pour satisfaire l'ensemble des candidats sans risquer de se retrouver, finalement, avec un produit qui ne répond pas à ce qui est entendu. Comme je l'ai déjà précisé, un ou plusieurs retraits avant la remise des offres n'a rien d'anormal. Cela a d'ailleurs été constaté lors d'autres compétitions. Comme pour tous les marchés publics, les candidats décident de participer ou non au marché en fonction d'éléments internes. Plus les exigences et critères du cahier des charges sont clairs, plus l'analyse est facile à réaliser.

Laat ik dan ook nog een keer duidelijk stellen dat het niet is omdat een kandidaat beslist om niet deel te nemen aan een wedstrijd, dat de specificaties van de overheidsopdracht daarom “gestuurd” zouden moeten zijn. Geen enkele kandidaat waarmee wij gesproken hebben, heeft daarop allusie gemaakt. In dat verband wens ik ook te onderstrepen dat de brief van mijn Franse collega niet de minste allusie bevat op het sturen van de competitie in de richting van een welbepaalde kandidaat, zoals door sommigen ten onrechte wordt beweerd. Wie met dergelijke kritiek komt, doet er beter aan om eerst het RfgP, dat integraal op mijn website gepubliceerd staat, inhoudelijk te analyseren en dan bewijs te leveren.

Wat de vraag om inzage van de ontvangen offertes betreft, kan ik u meedelen dat de wetgeving niet toestaat dat de aanbestedende overheid in de huidige fase van het proces inzage geeft in de ontvangen documenten; ikzelf dus ook niet.

Nu we offertes ontvangen hebben, zitten we in de zogenaamde validatiefase. Ook in die fase volgen we de timing en het proces zoals die beschreven staan in het RfgP. Er werden ondertussen een 30- tal experts van Defensie en van de FOD

Economie aangesteld om het ACAP- programmabureau met reviewteams bij te staan voor het verdere verloop van de procedure. Aan al die mensen werd de validatiemethode uitgelegd, zodat iedereen op dezelfde manier werkt. De validatiemethode werd trouwens onder verzegelde enveloppe aangeboden aan het Rekenhof en aan de inspecteur van Financiën zodat later kan geverifieerd worden of iedereen correct en volgens de afgesproken regels heeft gewerkt. Enkel

de inspecteur van Financiën heeft de enveloppe aanvaard en in bewaring genomen.

De experts nemen momenteel kennis van de ontvangen offertes, elk op hun domein van specialiteit, zonder kennis te hebben van de onderdelen van hun collega's. Het komt er in die fase op aan om na te gaan of de offertes coherent, volledig en duidelijk zijn. Indien nodig, zal het programmabureau bijkomende vragen stellen aan de kandidaten om de offerte te verduidelijken.

Une fois ces activités terminées, une Best and Final Government Proposal sera demandée aux candidats. Ce n'est pas une deuxième chance de remettre une proposition, mais une opportunité de mettre à jour la proposition gouvernementale initiale, consolidée sur la base des discussions menées durant la phase de validation.

Een best and final offer wil niet zeggen dat kandidaten een tweede kans krijgen om een offerte in te dienen. Het gaat om een best and final offer in de echte betekenis van het woord.

La remise de ces propositions gouvernementales finales est prévue pour le 14 février 2018. Cette date marque la fin des négociations et des contacts avec les candidats et le début de l'évaluation proprement dite, qui sera réalisée par les experts de la Défense et du SPF Économie. Sur la base des résultats de cette évaluation, une recommandation motivée sera soumise au gouvernement.

Dat betekent dat vanaf 14 februari de deuren opnieuw dichtgaan en er niet meer onderhandeld wordt. Vanaf dan worden de best and final offers geëvalueerd.

L'Histoire a en effet montré que le développement d'un avion de combat - ou même d'un simple avion - s'inscrit dans un long processus et s'étale généralement sur plusieurs décennies.

Quant aux initiatives franco-allemandes, ce n'est pas la première fois qu'un tel projet est lancé en Europe, puisque plusieurs programmes de développement en commun d'un avion de combat ont déjà vu le jour: le Jaguar (avec la France et le Royaume-Uni), le Tornado (avec l'Allemagne, l'Italie et le Royaume-Uni) et, plus récemment, l'Eurofighter Typhoon (avec

l'Allemagne, l'Espagne, l'Italie, le Royaume-Uni et initialement la France, qui s'est ensuite retirée du programme).

Quoi qu'il en soit, les initiatives européennes dans le domaine de la Défense doivent retenir toute notre attention, dès lors qu'elles visent à renforcer la sécurité collective européenne, mais aussi, plus largement, au sein de l'OTAN.

Par conséquent, je ne manquerai pas de rester attentif aux suites apportées à cette récente déclaration d'intention franco-allemande.

Voor de volledigheid geef ik mee dat wij spreken over een tijdlijn naar 2040, een beetje later dan 2023 dus. Vliegtuigen leasen in afwachting van de ontwikkeling van een nieuw vliegtuig is weinig zinvol. Een dergelijke ontwikkeling kan tientallen jaren in beslag nemen. Wij spreken op zijn minst over 17 jaar. België kan de technologie met een geleased toestel niet alleen bijhouden en daarom zoeken wij in de eerste plaats een partnership.

À ce stade, la Défense se concentre prioritairement sur le programme de remplacement du F-16, qui doit commencer dès 2023.

Collega's, ik ga ervan uit dat ik hiermee grotendeels heb geantwoord op uw vragen binnen de mogelijkheden die mij worden gegeven tijdens een lopende procedure.

Ik wil hieraan een persoonlijke noot toevoegen. Ik ben de verdachtmakingen beu. Ik heb dat een aantal weken geleden trouwens ook in de media laten weten. Ik ben het beu mij te moeten verdedigen en als voor waarheid te moeten aannemen dat wat de CEO van een bedrijf, dat geen rechtstreekse gesprekspartner is van ons AcaP-team, zegt, wordt aangewend om aan te geven dat er hier of daar zou worden gestuurd.

Mijnheer De Vriendt, telkenmale opnieuw vraag ik om mij het bewijs in het RfGP te geven en dan hebt u recht van spreken. Ik ben het beu dat u de woorden van iemand die initieel wenste deel te nemen aan een publieke wedstrijd, aanhaalt om het oprechte, eerlijke werk dat werd geleverd door het AcaP-team te proberen onderuithalen.

[...]

Mevrouw de voorzitter, ik heb naar mijn mening niets aangehaald wat duidelijk zou moeten maken dat ik van de kwestie een communautair dossier wens te maken. Het tegendeel is waar. Misschien